

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Den Advocaet Van Qvaede Saeken Met Naeme Daniel Van
Henghel Predikant Tot Uytrecht**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1673

Tot Den Leser.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71559)

TOT DEN LESER.

En voornoemden Predikant Daniel van Henghel heeft op dit loopende jaer laeten drucken een schriftje met desen tijtel: *Het af-keer ende bitterheyt over 't verschil der religie ghematight ende recht bestiert; midts-gaders medelijden met de dwaalende, ende sachtmoedighe onderwijfsinghe der selve: door Daniel van Henghel, bedienaer des Godlycken Woorts in de roemeynte Iesu Christi tot Vytrecht, ghedruckt t' Vytrecht by Joannes van Paddenburgh, ende Willem Clerck Boek-verkoopers Anno 1673.*

Soo haest als ick dit schrift niet meer als met een ooghe hadde doorsien, quaemen my datenick te voren de volgende woorden van Salomon Prov. 6. v. 2, *Desen man is verstrickt in de woorden van sinen mont, ende ghevanghen in sijne eyghen discoursen.*

Doch de verwaentheydt sijns ghemoets heeft hem soo verre vervoert ende verblindt, dat hy ghelijck is gheworden aen de ghene daer den Prophet Isaias van spreekt Cap. 5. v. 20, *de welke niet quaet seyden goet te zyn, ende het goede quaet, die verduyffernissen stelden tot licht, ende het licht tot duysterissen, die het bitter tot soet stelden, ende het soete tot bitterheydt.*

Want al wat hy in de Roomsche Kercke voor quaet ofte voor dwalinghen uytroept, ter contrarie in sijne Secte voor oprecht ende goet keurt; en moet niet meer als enckelijck omghekeert worden, ende het ghene dat in sijne verblinde ooghen quaet was, sal goet zyn, ende het ghene dat goet was, sal quaet zyn; inder voeghen dat sine eyghen wapenen teghen hem ende teghen sijne

zijne Secte ghestelt zijnde, ons konnen dienen om haer den doot-steeck te gheven.

Maer het ghene dat ick boven al hebbe verwondert, is, dat soo een persoon, de heele *Roomsche Kercke*, daer duysent gheleerde ende uytsiekende mannen teghen een van de *Calvinisten* te vinden zijn, sich vermeet ende verftout t'onderwijzen; soo een persoon, segghe ick, die nauwelijcx eens zijnen neus in de boeken vande *Catholyke leeraers* ghesteken heeft om te sien hoe sy hondert en hondert-mael alle die praetjens hebben beantwoort: Want hy, naemelijk in materie van de *HH. Sacramenten*, van alle haere voornaemste argumenten en wederlegginghen niet eens mentie en maect, maer loopt met zijne kop henen, praetende van zijne stucken met open kele teghen den windt, als of er niemant dan hy alleen en zijns ghelijcke in de werelt en waer, ofte dat hy alleen de wijsheyt ende verstant vande *Schrijftuer* hadde.

Maer laet ons *ad rem* komen, ende bewijsen dat hy oprechtelijk eenen *Advocaet van quade saken* is (soo als mijn opschrift aenteekent) als hy zijne leer-stucken als goet wilt verdedighen, ende die van de *Roomsche Kercke* wilt doen passeren voort quaet: Doch 't is den goeden man te vergeven, want, soo als ick klaerlijk sie, 't is meer toe te schrijvē aen zijne onwetentheyte ende onervarentheyte, als aen moetwilligheyt: Wy sullen dan dien grooten Doctoor die de heele werelt hier komt onderwijzen, toonen, dat hy eerst sijn selven sou moeten gheleert, ofte van zijne meesters ghevraeght hebben hoe ende wat hy moest leeren.